

Když je Bůh při díle, pak $2 + 2 = 5$

Základ kázání: 2. Královská 5:1-19

1. čtení: Lukáš 10:1-11

ÚVOD: MYŠLENKAMI STÁLE NA TÁBOŘE

Milí bratři, milé sestry,

Mireček Lajza se na táboře ptal Pavla Čerešnika: *Strýcu, a zítra půjdeme na ten celodenní výlet? Ano, půjdeme, odpověděl Pavel. A bude to dlouhý výlet? Ano, Mirečku, bude dlouhý. A strýcu, bude taky takové vedro jako dneska? No, to asi bude, Mirečku. Hm, zamyslel se Mireček, tak to chcípnem.*

Mireček si dal dvě a dvě dohromady: Dlouhý výlet + vysoké teploty = to nás zničí. Ale zmýlil se. Kvůli silné bouřce a dalším událostem jsme nakonec na celodenní výlet vůbec nešli!

Naamán byl také chytrý člověk, který si uměl dát dvě a dvě dohromady. *Mám lepru. Jsem malomocný. + Naši lékaři jsou na tuto nemoc krátcí. = Umřu a konec mého života bude hodně tvrdý.*

Ale jako Mireček – i on se přepočítal. Protože Bůh může učinit zázrak. On dokáže z rovnice $2 + 2$ nakonec vykresat jiný výsledek než jsou 4. Mocný Bůh může vstoupit do hry naprosto nečekaně a zamíchat kartami tak, že nám z toho půjde hlava kolem. A to jsme zažili na táboře. To jsme všichni v nějaké podobě prožili ve svém životě. A to prožil Naamán na vlastní kůži. Hospodin mu přihrál od cesty klíčové lidi, kteří mu pomohli k uzdravení a k návratu do plnohodnotného života.

I. MOC BEZMOCNÝCH

Tím prvním člověkem byla malá holčička, kterou aramejští vojáci, podřízení Naamánovi, zajali a přivedli do jeho domu. Tam sloužila Naamánově manželce. Jen si všimněte těch propastných rozdílů mezi Naamánem a tou dívkou. On je Aramejec. Ona je Izraelitka. / On je velký muž. On je malá holčička. / On je svobodný. Ona je otrokyně. / On žije ve své zemi. Ona byla přinucena žít v cizí zemi. / On je vítěz. Ona je poražená. / On má kolem sebe svou rodinu. Ona už nežije mezi svými. / On je Naamán – slavný vojevůdce, kterého si váží i aramejský král. Ona je bezejmenná, přehlížená, nicotná dívka. Ani my neznáme její jméno.

A přesto: Ona ví něco, co Naamán neví. Ona zná klíčovou informaci, která Naamánovi může zachránit život. Síla, sláva, peníze – nic z toho Naamánovo tělo neuzdraví. Ani aramejský král, ani lékaři kolem něj, ani jeho rodina, ani on sám – nikdo mu nepomůže. Ale toto bezvýznamné děvče ví něco, co druzí nevědí a co odstartuje události, na konci kterých bude Naamán uzdraven nejen tělesně, ale dokonce také duchovně!

Bratři a sestry, zůstaňme chvíli u té dívky. Ona si zaslouží naši pozornost! Všimněte si a žasněte: Ona nezanevřela na život. Ona nerezignovala. Ona se neodvrátila od Hospodina. Ona se ani nesnažila zapomenout na svou starou identitu, na svůj původ, na svou víru. Ona se nesnažila začlenit co nejrychleji do nové komunity. Neopustila Hospodina. Neopustila ani svůj lid. Kdyby totiž tato dívka už nechtěla dál žít, kdyby rezignovala na život, anebo kdyby naopak chtěla se vším všudy žít podle nového způsobu života, nikdy by své paní neporadila:

- *Kdyby se můj pán dostal k proroku, který je v Samaří, ten by ho jistě malomocenství zbavil.*

Tuto holčičku smíme směle zařadit mezi takové velikány víry, jako je Josef v Egyptě, Daniel v Babylónu a Mordokaj s Ester v Persii. S tím rozdílem, že o ní už dál nic víc nevíme. Neslyšíme, že by se z ní později stala důležitá, vznešená a vlivná osoba jako Josef, Daniel, Mordokaj a Ester. O důvod víc, abychom jí věnovali pozornost.

Tato dívka měla tisíc důvodů svou paní a svého pána k smrti nenávidět a od srdce jim přát jen to nejhorší. Měla tisíc důvodů mlčky a se zadostiučiněním přihlížet tomu, jak se Naamánovi zhoršuje zdraví, jak se celá jeho rodina hroutí. Ona měla tisíc důvodů těšit se, až tento mocný Naamán umře a ona mu potajmu naplve na hrob. Stačilo by jen zatajit tuto důležitou informaci před svými "dobrodinci" – a mohla se radovat z neštěstí těch, kteří stojí za jejím neštěstím. Vždyť to dělají mnozí rozumní a dospělí jedinci! Tak proč by to nemohla učinit tato holčička? Ale ona se zachová naprosto opačně: Mile, slušně, nápomocně, laskavě. Na zlo odpovídá dobrem. Vždyť ona jedná podle Ježíšových slov, která jste slyšeli z úst našeho bratra kurátora minulou neděli:

- ²⁷ *Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří vás nenávidí. ²⁸ Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují. (L 6:27-28)*

A ještě pojďme o krok dál. Umíte si představit ty následky, kdyby se nakonec Naamán vrátil z Izraele domů a byl by stále nemocný? Kdyby mu tam nikdo nepomohl? Kdyby jej Hospodin skrze Elišu neuzdravil? Dokázala vůbec tato dívka domyslet vážnost celé situace? Jistě by v takovém případě upadla v nemilost u své paní. A to by pro ni, jakožto pro otrokyni, mělo katastrofální dopad. Kdo z nás by v takové situaci raději nedržel jazyk za zuby? Kdo z nás by si raději stokrát nezopakoval to jinak moudré přísloví: *Mlčeti zlato?* Kdo z nás by to riskoval? Ona v podstatě riskovala svůj život. Tím, že sdělila své paní, že v Samaří je Boží prorok, který Naamána uzdraví, se ve víře vydala do Božích rukou. Ona se nebála. Ona věřila. Možná už v duchu slyšela Boží slova podobná těm, která jednou prorok Izajáš bude vyhlášovat před Izraelci, kteří budou žít v zemi babylónské:

- ¹⁰ *Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížeš se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podírat pravici své spravedlnosti.* ¹⁴ *Neboj se, červíčku Jákobův, hrstko Izraelova lidu. Já jsem tvá pomoc, je výrok Hospodinův, tvůj vykupitel je Svatý Izraele. (Iz 41:10.14)*

Ano, Boží slovo ví o moci bezmocných. Přesněji řečeno: O moci bezmocných, kteří se cele spoléhají na Hospodina. Tato dívka nám může připomínat bezmocného Mistra Jana Husa, který se stal mocným Božím symbolem i dobrým příkladem pro naši zemi. Ale tím víc nám může připomínat bezmocného Ježíše přibitého ke kříži, který nás všechny zachránil svou smrtí a vzkříšením a jehož vliv zde na zemi nikdy nedokážeme plně docenit. Ano, ta dívka byla bezmocná. Ale spoléhala se na svého Boha. A jak se záhy ukáže, jejích rukou ležel osud mocného a vlivného vojevůdce, osud jeho rodiny, potažmo osud celé tehdejší Aramejské říše.

II. MANÝRY MOCNÝCH

Takže: Děvčátko své paní, paní svému pánu, pán svému králi. Tak sláva proroka Eliši pronikla z těch nejnižších podlaží až do toho nejvyššího. A aramejský král začne jednat tak, jak je zvyklý: Jako král. Napiše dopis izraelskému králi, ve kterém žádá, aby Naamána uzdravil. Posílá svého generála do Izraele s mnohými dary. A upřímně si přeje, aby byl tento důležitý muž uzdraven. Jistě také věří tomu, že se to podaří, když tomu dává šanci i sám Naamán.

- ⁵ *Aramejský král řekl: "Vyprav se tam a já pošlu izraelskému králi dopis." I šel. Vzal s sebou deset talentů stříbra a šest tisíc šekelů zlata a desaterý sváteční šaty.* ⁶ *Izraelskému králi přinesl dopis: "Jakmile ti dojde tento dopis, s nímž jsem ti poslal svého služebníka Naamána, zbav ho malomocenství." (2Kr 5:5-6)*

Ten aramejský král ovšem netuší, že Boží prorok nepracuje za peníze. Že Boží prorok se nedá uplatit – na rozdíl od falešných proroků. Neví také, že Boží proroci nejsou placeni izraelskými králi. Neví tedy ani to nejdůležitější: Že Boží proroci jsou na izraelském králi naprosto nezávislí. Proto svou žádost posílá izraelskému kolegovi. On prostě neví, že v Izraeli to s proroky chodí jinak. On se domnívá, že izraelský král všechno zařídí. Že v Izraeli ho jistě všichni poslouchají na slovo. Ale to je omyl. Boží proroci jsou a musí být nezávislí na světské moci. A nejen politicky, ale také a především finančně. Kdyby si je totiž král platil a vydržoval, pak by to už nebyli Boží proroci, ale královi šašci, vladařovi pohůnci. Proto je tak důležité, bratři a sestry, aby církev nebyla financována státem. Proto je tak důležité, že jsme spolu s ostatními církvemi nastoupili na cestu, na jejímž konci budeme finančně nezávislí na státu. Jinak by se z nás kdykoli v budoucnu mohli stát pejsci státu, kteří kvůli buřtíku štěkají, jak si jejich páníček usmyslí.

Když si izraelský král přečte dopis od svého aramejského kolegy, jdou na něj mdloby. On ví až moc dobře, že není žádný všemocný lékař. Ale zároveň i on přemýšlí jako král. Podezřívá aramejského mocnáře, že to všechno zosnoval kvůli tomu, aby ho zničil. Vidí v tom účelovou provokaci. Vidí v tom záminku k budoucí válce. Izraelský král se domnívá, že Aramejci po něm schválně žádají nemožné. Když Naamán nebude uzdraven, oni se naoko urazí a vyvolají válečný konflikt. Copak by to bylo poprvé v dějinách lidstva? Ani poprvé, ani naposledy! Ale jako se aramejský král mýlil ve všech svých předpokladech, mýlil se i král izraelský. Viděl v tom záminku k rozpoutání válečného šílenství, k ničení, řádění, rabování, k prolévání krve. Z toho měl izraelský král strach. Vůbec ho v tu chvíli nenapadlo, že za tou prosbou aramejského krále tentokrát stojí osobní bolest Naamána, smutek jeho ženy, touha krále mít svého generála zdravého, a nakonec upřímně míněná rada izraelské dívenky. Ani ve snu by ho nenapadlo, že to všechno tentokrát bylo opravdové a čisté. Je to asi žel pravda: *Fušuj pár let do politiky a nebudeš věřit nos mezi očima ani vlastní ženě.*

III. BOŽÍ MEDICÍNA

Oproti izraelskému králi, Eliša vidí příležitost. Příležitost ukázat, že v Izraeli je Hospodin při díle. Eliša se rozhodne Naamána uzdravit. Tímto činem pomůže Naamánovi a jeho nejbližším. A nepřímo také izraelskému králi a jeho poddaným. A snad také té izraelské holčičce, která s největší pravděpodobností nezůstane bez odměny. Eliša – a to stojí za zmínku! – pomůže mnoha osobám tím, že toho mocného Syřana uzdraví. Nemoc člověka totiž skoro nikdy není jen čistě osobní záležitostí. Téměř vždycky se dotýká širšího společenství lidí. A čím výš postavený ten nemocný člověk je, čím větší vliv má na společnost kolem sebe, tím více lidí se jeho nemoc či zdraví, život či smrt, osobně dotýká. Ale Eliša tímto mocným činem chce především oslavit jméno Hospodina, svého Boha. Na to nesmíme zapomínat.

- *Jen ať přijde ke mně. Poznám, že je v Izraeli prorok.*

Naamán pozná, že právě v Izraeli je Boží prorok. A tedy i Hospodin, který tohoto proroka zmocňuje. A jak celý příběh pokračuje?

- ⁹ *Naamán tedy přijel se svými koni a s vozem a zastavil u vchodu do Elišova domu.* ¹⁰ *Eliša mu po poslovi vzkázal: "Jdi, omyj se sedmkrát v Jordánu a tvé tělo bude opět zdravé. Budeš čist."*

Bratři a sestry, není to divné? Nezachází Eliša s Naamánem neuctivě? Jistě bychom si uměli představit jiné přivítání i zacházení... Zkusme to: Eliša osobně přivítá Naamána s velkou pompou. Pozve jej k sobě dál.

Dá mu jíst a pít. Zdvořile s ním pohovoří o politické situaci obou sousedních zemí. Oba dva se seznámí, zasmějí se spolu, uroní pár opravdových slz. A na závěr Eliáš Naamána uzdraví. Tak se to klidně mohlo stát. Ale nic z toho se nestalo. A to se samozřejmě Naamána dotklo. To nemohl rozdýchat. Naamán pokládal Eliášovo jednání za osobní urážku.

- ¹¹ *Ale Naamán se rozlilil a odešel. Řekl: "Hle, říkal jsem si: »Zajisté ke mně vyjde, postaví se a bude vzývat jméno Hospodina, svého Boha, bude mávat rukou směrem k posvátnému místu, a tak mě zbaví malomocenství.«*

Ten mocný Syřan čekal, že se mu bude Eliáš náležitě věnovat. A my se tomu nedivíme. Copak my bychom byli spokojeni, kdybychom přišli do ordinace našeho obvodního lékaře a on by nás nechal čekat v čekárně, potom by k nám poslal jen sestřičku a vzkázal by nám: *Pijte hodně bylinkového čaje a v lékárně si kupte Paralen, to určitě zabere?* Ani by se na nás nepodíval. Ani by nám neprohlédl bolavý krk. Ani by si neposlechl náš dech. Ani by nám nezměřil tlak. Ani by nám neodebral vzorky krve. Nic. Nulová péče. Kdo by chtěl k takovému lékaři chodit? A co my, obyčejní lidé... My bychom to třeba ještě skousli. Ale představte si, že by se takto náš doktor zachoval třeba k vrchnímu veliteli ruských či amerických vojsk? To by byl rachot. To by se rozhořela minimálně diplomatická válka.

Nemůžeme se Naamánovi divit, že toto Eliášovo jednání bere za výsměch, pohrdání a neúctu. On je slavný muž! A Eliáš s ním zachází jako s prašivým psem. Naamán navíc přišel v opravdové důvěře, že mu ten prorok pomůže. Je tedy osobně zklamaný z takového pohrdavého přístupu.

A k tomu ještě připočteme, že Naamán toto Eliášovo jednání bere jako urážku své vlastní země. Eliáš mu totiž prikazuje, aby se vykoupal v Jordánu. V tom izraelském potůčku. *Směješ se mně i mé zemi, Eliáso!*

- ¹² *Cožpak nejsou damašské řeky Abána a Parpar lepší než všechny vody izraelské? Cožpak jsem se nemohl omýt v nich, abych byl čist?" Obrátil se a rozhořčeně odcházel.*

A tak se přímo nabízí otázka: Proč Eliáš jednal právě tímto způsobem? Co tím sledoval? O co mu šlo? Tak především: Eliáš chtěl Naamánovi ukázat, že nesleduje žádné postranní cíle. Že mu nejde o výdělek, ani o přízeň mocných, ani o slávu svého jména, ani třeba o zlepšení vztahů obou zemí. Jemu jde o slávu Hospodina, jehož milostivá moc je úplně zdarma. Proto se s Naamánem nechce sejít tváří v tvář. Proto si od něj nechce nic brát.

Ale to není všechno. Eliáš chtěl zároveň vyzkoušet Naamánovu víru, jeho důvěru v Boží slovo, které tomuto nemocnému není po chuti. Chtěl se přesvědčit, zda je Naamán ochoten pokořit se před Hospodinem. Zda se jeho ego dokáže vzpamatovat z tak tvrdého zásahu.

- *"Jdi, omyj se sedmkrát v Jordánu a tvé tělo bude opět zdravé. Budeš čist."*

Naamána už od jeho uzdravení dělí jen akt víry, už jen ochota pokořit se a poslechnout Boží slovo. Žádný chirurgický zákrok před sebou nemá. A přece ho to bude bolet. Pokora totiž bolí. Když se má naše pýcha a ješitnost pokořit, umenšit, když se musí zahrnat do kouta, je to velmi bolestivý zákrok. Eliáš zasáhl Naamánovu pýchu a ješitnost hned dvojím způsobem: Tím, že za ním nepřišel osobně. A tím, že ho nutil vykoupat v té ubohé strouze jménem Jordán. Bratři a sestry, jak často nám právě naše pýcha a ješitnost brání jednat podle Božího slova?! Když nám třeba Kristus nařizuje, abychom druhým lidem odpustili. Copak si ve své povýšenosti kolikrát s odporem neříkáme: *Tak to ani náhodou! Proč já bych měl odpouštět někomu, kdo se mi ani nepřišel omluvit?* Nebo třeba když nás vede k tomu, abychom ze svého dávali druhým. Copak si v nitru někdy neřekneme: *Ale vždyť zrovna já dávám dost. Přece nebudu z tvrdě vydělaných peněz živit lemply a nemakačenka, že?*

IV. MAGIE? ALE HOUBY! UPŘÍMNÁ VDĚČNOST!

Naamán to ale nakonec zvládl. Dal na radu svých poddaných. Pokořil se a poslechl ten Eliášův urážlivý příkaz.

- ¹⁴ *On tedy sestoupil a ponořil se sedmkrát do Jordánu podle slova muže Božího. A jeho tělo bylo opět jako tělo malého chlapce. Byl čist.*

Jeho tělo se doslova (podle hebrejského textu) *obrátilo*. A stalo se čistým jako tělíčko malého chlapce. A jeho duše se také obrátila a stala se čistou. Jeho vnitřní život se změnil. Naamán se uzdravil i duchovně, nejen tělesně. Naamán se obrátil k Hospodinu. Naamán se tak stal jedním z mála pohanů, o kterých ze Starého zákona slyšíme, že uvěřili v Hospodina. (viz Gn 12:1-3!) Naamán je zároveň Bohem přichystaný předkrm. Vždyť až přijde čas, budou díky Pánu Ježíši vcházet do Božího království celé zástupy pohanů – včetně nás samotných. Naamán svou víru v Hospodina potvrzuje hned vzápětí. Poslouchejte:

- ¹⁵ *Vrátil se (hebr. obrátil se) k muži Božímu s celým svým průvodem. Přišel a postavil se před něho a řekl: "Hle, poznal jsem, že není Boha na celé zemi, jenom v Izraeli. A nyní přijmi prosím od svého služebníka projev vděčnosti."*

Bratři a sestry, jaký kontrast! Izrael znovu a znovu propadá modloslužbě. Izrael vedle Hospodina zatvrzele uctívá jiné bohy. A tento pohan veřejně vyznává, že zde našel Hospodina, jediného pravého Boha.

Tento protiklad mezi nevěřícími Izraelity a věřícím pohanem může být takovým Božím rýpancem i pro nás. Někdy se totiž stane, že nás duchovně zahanbí lidé, do kterých by to nikdo předem neřekl. Zahanbí nás svou

vírou, svou důvěrou v Hospodina. Zatímco my, kteří jsme se do rodiny víry narodili před mnoha lety, někdy neoplýváme zrovna velkým nadšením pro Krista a ochotou jej následovat, lidé, kteří se obrátí ke Kristu v dospělosti, najednou hltají každé slovo z Bible a opravdově zkoušejí za Ježíšem jít. Nás to někdy zahanbuje. A občas na to reagujeme podrážděním, výsměchem nebo odmítnutím. Ale to z nás v takových případech mluví duchovní pýcha, s kterou je třeba se poctivě porvat.

U Naamána se dále objevuje skutečná, nefalšovaná vděčnost. Už si nemusí kupovat prorokovy služby. Už si svými dary nemusí naklonit Hospodina. Teď už nemusí dávat nikomu nic. Ale on chce! On chce obdarovat Elišu. A když Eliša odmítne, Naamán ho nutí. Nutí a nutí, ale nakonec nepřinutí. Prorok si totiž od Naamána nevezme ani vindru. A tak se Naamán rozhodne odvézt si svatou izraelskou půdu do své země.

- ¹⁷ *Potom Naamán řekl: "Tedy nic? Kéž je tvému služebníkovi dáno tolik prsti, kolik unese pár mezků, neboť tvůj služebník už nebude připravovat zápalné oběti ani obětní hody jiným bohům než Hospodinu.*

To je skvělé, ne? Krásně to koresponduje s tím, co nyní praktikují tisíce lidí po celém světě. Přijedou do Izraele a odvezou si odtamtud vodu z Jordánu, aby tou vodou byli ve své domovině pokřtěni. Nebo navštíví poutní místa a kupují si tam obrázky, křížky a růžence. Tyto předměty ze svatých míst jistě dobře fungují. Jistě přinášejí Boží požehnání. Jistě nás spolehlivě ochrání před všelijakým zlem. *No a co? Co je na tom špatného? Vždyť Naamán učinil totéž, ne? A Eliša ho za to nijak nepeskoval. Boží prorok přece nebyl proti.*

Jenže teď zpozorněme! Na co chce Naamán tu svatou půdu? Naamán ji nechce proto, aby skrze ni přijímal od Hospodina další a další požehnání. Naamán nechce magickým způsobem přinutit Hospodina, aby mu prokazoval dobro. On nechce od Boha brát. On mu chce doma, ve své zemi, projevit vděčnost! Chce Bohu něco ze svého dávat – z vděčnosti za své uzdravení. A k tomu potřebuje svatou půdu. Na té půdě hodlá postavit Hospodinu oltář. A na tom oltáři chce přinášet Hospodinu oběti. Skrze ten oltář zbuduje svůj vztah s Hospodinem. Přeloženo do naší doby: Naamán vlastně chtěl po Elišovi *zpěvník*. Ano, starozákonní zpěvník. On chce Bohu přinášet oběti vděčnosti. To my – díky Kristu – děláme skrze naše rty a skrze náš hlas. My z vděčnosti za spásu přinášíme Hospodinu obětí rtů, obětí chval. (Žd 13:15) Nebo jinak: Naamán chtěl po Elišovi *Bibli*. Přece právě skrze Písmo my poznáváme stále víc Hospodina. A jen díky Písmu jsme schopni přinášet sami sebe Pánu Bohu jako živou a svatou oběť, ve které má zalíbení. (Ř 12:1)

V. MODLOSLUŽBA POVOLENA? TAK TO ANI NÁHODOU!

Bratři a sestry, nemůžu si dovolit vynechat konec celého příběhu. Naamán ještě Elišu prosí:

- ¹⁸ *Toliko v této věci ať Hospodin tvému služebníkovi odpustí: Když můj pán vstupuje do domu Rimónova, aby se tam klaněl, a opírá se o mou ruku, i já se v Rimónově domě skláním. Když se tedy v Rimónově domě budu sklánět, ať Hospodin tvému služebníkovi tuto věc odpustí!"* ¹⁹ *On mu řekl: "Jdi v pokoji."*

Naamán žádá Božího proroka o tolerantní přístup. Když vstoupí po boku aramejského krále do chrámu jejich boha Rimóna, Naamán se bude muset poklonit. On sám už věří jen Hospodinu. Vnitřně je obrácený k jedinému a pravému Bohu. Jeho srdce patří Hospodinu. Ale z toho se nevyvleče. Jeho kolena se prostě čas od času budou muset zohnout před pohanským Rimónem.

Tak co, bratři a sestry? Je to správné, že Eliša propustil Naamána v pokoji? Nezachoval se zde Boží prorok příliš ledabyle a světácky? *Ale co! Pána Boha neurazíš, když se budeš modlit spolu s pohany v jejich chrámech. Hospodin si to už nějak přebere. On je nad věcí. Bud' v klidu. Bůh ví, že nemůžeš jinak, a že tvé srdce patří jemu. A to mu stačí.* Než učiníme z Eliši náboženského liberála 21. století, zamysleme se, co vlastně znamená ta jeho odpověď: *Jdi v pokoji*. Dovolil tím Naamánovi uctívat – byť jen vnějšně a nikoli vnitřně – cizího boha? Dovolil mu tím sloužit dvěma bohům zároveň? Myslím si, že ne. Takové nařčení by tento Boží prorok bojující proti modloslužbě ve své vlastní zemi asi těžce rozdýchával.

Eliša Naamánovi místo teologického rozboru žehná. Na věroučnou diskuzi čas není. Ale na požehnání čas je. Naamán jej bude potřebovat. Vždyť se z něj stal ojedinělý exemplář: Hospodinův vyznavač v jinak pohanské zemi. Jakoby tím požehnáním Eliša říkal: *Neboj se, Naamáne. Hospodin ti pomůže tyto obtíže nějak vyřešit. On si tě k sobě zavolal. On ti také dá moudrost a sílu to všechno zvládnout, třeba nečekaným způsobem. Jsi v Božích rukou. Dobře to všechno dopadne. Teď máš strach, jak budeš v dalších dnech praktikovat svou víru. To je přirozené. Přemýšlíš nad tím, co všechno můžeš ztratit, o co všechno můžeš přijít. To je lidské. Ale sám uvidíš, jakými cestami tě Hospodin bude provázet, jak se ještě protříbí tvá víra. Ať ti tedy Hospodin žehná a chrání tě. Ať s tebou pracuje sám Bůh všemohoucí. Kvůli své víře třeba přijdeš o všechno – tak jako ne jeden následovník Hospodina. Třeba bude víra v Hospodina tvým jediným budoucím bohatstvím. Třeba bude Hospodin tvou jedinou slávou, protože ty o všechn svůj věhlas přijdeš. Anebo to skončí úplně opačně! Třeba i sám aramejský král bude nakonec vzývat jméno Boží s tebou. Třeba se mu budete klanět společně.*

Copak víme, co si pro nás Hospodin přichystal? Jen Hospodin to ví.

A my – zahrnutí Božím pokojem! – se necháme překvapit. Amen.